

Comentariul poeziei Avram Iancu scrisa de Ana Blandiana- a treia parte

Durerea musculara sanctifica, innobileaza neamul. Simbolul este completat la strofa a doua prin imaginea pamantului arat si semanat "cu case vechi de domn". Sacrificiul autoconsimtit al pamantului care "se ara singur de cutremur" impinge imaginile dincolo de spatiul romantic, deoarece dedesubtul lirismului curgator se sapa intrebari rascolitoare. "Se ara", "se seamana" sunt vorbe cu patina de noblete taraneasca si aer mitic romac. Elogiul eroului devine imn. Poeta porneste intr-o cautare neostoita, cautarea matricei unui neam dincolo de avatarurile istorice.

Ar fi destul indemnul din fluier sa-si suspine

Si-ar incolti pamantul scarbit razboinici grei,

Dar el e incoifat c-un roi somnos de-albine

Si-armata are-n turme picotitorii miei." Marginile simbolului se largesc. Eroul roman e un Iisus al Carpatilor cu puteri nemasurate: "Ar fi destul indemnul din fluier sa-si suspine". Substanta verbala atinge straturi din adanc. In inaltimea somnului sau, a incremenirii dincolo de timp, eroul traieste sublimul. In planul expresiei, starea e sugerata de discursul poetic grav imbinat cu aforistica solemna si conducand spre origini, spre regresiunea atemporala. Simbolul aparuse deja in volumele anterioare : "Lasa-mi toamna iarba, lasa-mi/ Fructele si lasa/ Ursii neadormiti, berzele neduse/ Ora luminoasa" ("Cantec"), In "Avram Iancu" se slujeste un ritual oracular al adormirii:

"Dar struguri dulci se-mbata si atipesc in vie,

Dar norii-adorm pe ceruri si undele pe lac,

Dar granele se culca si sfarseste in glie,

Sub greutatea florilor de mac."

Tablourile toamnei prea imbelsugate, prea pline, care conduce la somn devin spre final imaginea paradisiului vertical. Toposul e doar sugerat si el trimite la primordialitate: vin cu struguri dulci, graul, florile de mac. Prin vis se depaseste tristetea, durerea, si se intra intr-un spatiu al daruirii si intelepciunii. Expresia poetica pune in miscare tablouri panoramice a caror fluenta ideatica se sprijina pe articularea semnificatiilor.

"Dar dorm in albi rauri si frunzele-n paduri,

O tara-ntreaga transhumanta-n vis,

Pe cand maritu-i rege cu ochi deschisi si suri,

Dormind inaintea cantand din fluier stins." Fulguratiile stranii ale acestei lumi pe deplin guvernata de destin introduc poezia in campul maximei distilari : "O tara-ntreaga transhumata-n vis".

Naturaletatea limbajului respinge orice asalt criptic si decshide perspectiva spre termenii uzuali.

Starea de senina privire a craiului, denumit in ultima strofa "rege" e abandonata, ochii sunt deschisi si "suri" ca ochii sfintilor din icoane. Creand senzatia unui prezent etern, prin intretaierea timpului sacru cu cel profan, versul curge incetinit, fiind ritmat de bataile inimii unui popor vietuind in doua lumi: una a durerii concretizate si alta a visului sperantei sfinte.